

mesca nadpregleda (superarbitracije) še pristojni dnevi paval pristojni nadomestni oddelek.

Sicer se je čutilo vojno ministerstvo primorano, z 29. decembrom 1914 popolnoma ustaviti odpuščanje obolelih in ranjenih oseb moštva v zasebno oskrbo in bodo zanaprej take osebe ostale v posebnih ekvivalnih oddelkih v eraričnem stanovanju, in v erarični preskrbi in zdravniški oskrbi.

2. Začasno preskrbo iz Galicije in Bukovine dospelih, potom vnovičnega pregleda ali nadpregleda odpuščenih ali do gotovega obroka na dopust poslanih oseb moštva je poskrbljeno na ta način, da morejo iste ostati za sedaj na stanovanju in na hrani pri kakem nadomestnem oddelku, ki se nahaja v kraju vnovičnega pregleda (superarbitracije), in da se mora tako moštvo na lastno prošnjo samo tedaj odpuščati, ako dokaže, da dobi drugje zaslužek ali da ga vsprejmejo svojci, ne da bi bilo v nadlego javni ali zasebni dobrotelnosti.

S temi preskrbnimi naredbami vojaške uprave je preskrba omenjenih dveh kategorij oseb moštva začasno zasigurana in je torej popolnoma neumestno, da se obračajo take osebe moštva, kar se je v mnogih slučajih zgodilo — s prošnjami za podporo do različnih civilnih preskrbnih mest in do zasebnih dobrotelnih zavodov.

Političnim podoblastvom se naroča, da odklanjajo prošnje za podporo, ki jih vlagajo take osebe moštva in da naznanijo vojaškemu teritorialnemu poveljstvu osebne podatke prošnjikov (šaržo, ime, vojaški oddelek, zdravilni zavod iz katerega so bile odpuščene).

Od ces. kr. namestništva.

Razno.

V bolnišnici se je zaljubil. Nemški grenadir Wilhelm Eichwald, rojen iz Düsseldorfa, bival je zaradi svojih ran več tednov v bolnišnici v Velikem Varadinu na Ogerskem. Tamkaj se je zaljubil v svojo strežnico, ta pa v nja. V navzočnosti mnogih tovarišev in varadinskih prebivalcev praznovala se je pred kratkim zaročnica te zaljubljenega dvojice v imenovani bolnišnici. Predno ko bode ta stopila pred altar pa mora ženin še enkrat iti na bojišče, ker so ga zdravniki za toliko okrepanega spoznali, da ni sposoben samo za popolno izpolnjevanje zakon-skih dolžnosti, nego tudi svojih vojaških.

Angleške babure na bojišču. Listi poročajo, da pride v kratkem več kompanij angleških sufragetk, t. j. žensk, ki hočejo imeti vse moške predpavice, na francosko bojišče. Opremljene so baje sijajno in bodo najprej službovale pri trénu, pri intencanci in pri telefonu, potem pa jih bodo „fini Angleži“ v boj postavili. Ko bi le zamogli še kje kak regiment vragov izvohati, hitro bi se žnjimi spoprijaznili! Pa saj niso Ghurki mnogo boljši.

Čevljarskim mojstrom se nudi lepa prilika zaslužka, ako izdelujejo gorske čevlje za našo armado. Čevlji morajo biti iz kravjega usnja, z roko narejeni (ročno delo) ter z vodnimi vlogami eskrbljeni (Wassersalben). Vzame se vsaka množina, ki se vpošlje v teku 4 tednov na naslov: Kriegsfürsorgeamt des k. u. k. Kriegsministeriums - Zweigstelle Graz, Sporgasse Nr. 29. Čevljarski mojstri, ne prezirajte ta poziv!

Pivo se je podražilo. Prosilo se nas je objaviti, da se je cena piva na Štajerskem pri litru od (1. marca naprej) za 4 vinarje zvišala in sicer zaradi zvišanja cen pri dobavi slada (Malz), ki se je več kot dvojnato povzdignila. Vrhutega bojo vsled nedavno izdane prepovedi sladarega pivovarne primorane, oddajo piva nekoliko omejiti.

Portugalci razorožujejo svojo armado kakor vedo inozemski časniki poročati. Malo so pa le tudi poročljivi s svojimi sabljami in puškami, ker je to sedaj „modérno.“ —

26 ruskih generalov bilo je po bitki pri Mazuskih jezerih v penzjon odpuščenih, ker so baje za nič. Med temi je 12 divizijskih generalov. Bodemo videli, če bodoje novi boljši?

Dum-dum-puške imajo — kakor pripoveduje holandski general Trin-Angleži. Na puškah je pri ročaju nekakova zarez, na kateri se morejo špici pri krogljah odbrusiti ali odščipniti,

da postanejo tako zylene dum-dum kroglje. General je rekel, da se mu je gabilo, ko je videl te puške in namen jih rabe.

Glede priskrbivte papirnatih podplatov za našo armado prejeli smo od c. kr. uamestništva naročilo, se vsem pošiljateljcem za poslano blago v imenu to zadevnih posredovalcev srčno zahvaliti ter jim naznaniti, da je za sedaj došlo dovolj te robe in toraj v naprej ni treba več se v tej stroki truditi in dopošiljati.

Pozor pri nakupu moke! Po določilih cesarskega ukaza z dne 21. februarja 1915, drž. zak. štev. 41 mora vsakdor, ki si želi pri trgovcu kupiti kilogram moke, imeti od občinskega predstojnika potrjeno izkaznico, brez katere mu trgovec pod zagrozitvi stroge kazni ne sme izročiti zahtevanega blaga. Mestjani morajo imeti izkaznico izdano od dotičnega mestnega magistrata. Izkaznice veljajo le za tisti dan, za katerega so izdane. Količina dovoljenega nakupa je odvisna od števila udov, ki žive skupaj v istem gospodarstvu ali gospodinjstvu. Ta ukaz je pravmočen od poldneva 1. marca 1915 zanaprej.

Zagladnila ali zmrznila? V Št. Janžu na Vinski gori (pri Velenju) so našli pretečeni teden v nekem hlevu dva mrljica. Spoznali so, da sta dninarica Marija Presiček (prav: Jovan) in njen enoletni sinček. Sumi se, da sta umrla gladu, ker so ju po vsej občini spred pragov gonili in nikjer nista zamogla prenočišča ali hrane dobiti. — — —

Ptujski sejmi. V naši zadnji številki vrnila se je nam jako neljuba tiskovna pomota; namesto: prihodnji sejem za konje in govoda bude 13. marca, se mora reči, da bude isti 16. marca. Toraj brez zamere!

Redko odlikovanje. Kot junak korenjak prve vrste se je v bojih proti Rusom izkazal vodnik J. Unterrainer koroškega pešpolka št. 7. Pred kratkim namreč prejel je zlato svetinjko na svoja hrabra prsa, katera ste že poprej kinčali velika in mala srebrna svetinja. Slava mu! V prihodnji številki bomo obširneje poročali o činh tega izvanrednega moža, ki ima pri svoji stotnji (11.) še dva tovariša z enakimi odlikovanji.

O ptujskih ces. kr. mladostrelcih, kojih število se je v zadnjem času povišalo nad sto, zamoremo reči, da prav dobro napredujejo na vežbališču kakor tudi na streljišču. V nedeljo 28. februarja imeli so vadbeni pohod (Übungsmarsch) v Št. Vid, kjer so na trgu prejeli svojo prvo plačo. Ob polnočni zvečer dospeli so v Ptuj nazaj prav čvrsti in veseli, brez vsacega znaka utrujenosti. V kratkem bodo vsi dobili uniforme po vzorcih tirolskih deželnih strelcev in tudi orožje se jim bode izročilo. Želeti bi bilo, da bi se jih k pristopu zglasilo še mnogo več in sicer čim več tem bolje! Načelnika te domoljubne naprave sta gospoda Leop. Girtler, predstojnik mestnega urada, in Hans Kaspar, ravnatelj mestne hranilnice, ki tudi sprejemata nove zglasitve. Mladenci, pokažite s svojim pristopom, da se hočete tudi vi posvetiti službi presvitlega cesarja in mile domovine! V nedeljo 7. marca imeli bodo ti mladi strelci streljanje na tarčo na c. kr. vojaškem streljišču. Med najboljše strelce se bode razdelilo 10 do 15 premij.

Nabor 37 do 42 letnih. Glasom naznanila z dne 4. marca t. l. morajo se vsi 37 do 42 let stari črnovojniški zavezanci do 20. marca pri svojem občinskem predstojništvu zglasiti. Tozadevni nabori vršili se bodo od 6. aprila do 6. maja.

O porabi zrnja in moke. Uradno se razglašča: Na vprašanja je ministerstvo notranjih zadev razglasilo, da mora pri popisu zrnja in moke v razpredelku II. naznaniti tudi oče družine (gcsopdar) prisostvati. Nadalje se naroča, da morajo tudi taki gospodari, ki na dan popisa niso imeli nikakoršnih zalog, naznaniti list oddati, ko so v razpredelkih II. in III. naznanili, koliko imajo v svojem stanovanju ljudi na hrani in koliko oseb je prinjnih takih, ki se sami preživljajo.

Uši na Rusko-Poljskem. Z rusko-poljskega bojišča prejele je uredništvo „Štajerca“ sledeč opis nadleže, ki jo tamkaj našim vojakom uši povzročujejo. Glasi se v nemškem jeziku:

Wir armen Soldaten herausen im Feld

Werden gar arg von den Läusen gequält;
Kaum eine Schlacht mit den Russen gewonnen
Wird eine neue mit den Läusen — begonnen

In Schupfen und Ställen, im Freien, im Zimmer
Überall hört man ein klägliches Gewimmer;
Der eine entblösst, der andre halbnackt —
Jetzt wird getrieben, jetzt wird gejagt.

Die grossen Läuse in Russisch-Polen
Wollt' doch am liebsten der Teufel holen!
Drum edle Menschen, spendet ins Feld
Unter den Gaben an Wäsche und Geld

Auch einige Flaschen „Zacherlin“,
Damit die verdammten Läuse werd'n hin!
Dann können wir wieder in frischen Weisen
Mit Russen kämpfen und nicht mit Läusen.

V slovenščini bi se glasile predstoječe kitice nekako tako-le:

Mi ubogi vojaki, ki v vojski stojimo,
Zaradi uši prav mnogo trpimo,
Komaj je bitka z Rusi dobljena
Začne se druga — z ušmi zapletena!

V parnah in v hlevih, na prostem in v hiši,
Povsodi se klaverno ječanje sliši,
Eden docela, ta drugi polnag
Poda se s korajžo nad uši „na jag.“

Ruske uši so res prav velike,
Naj vrag jih vzame brez vse razlike
Preljubi, pošljite zato nam raje v dar
Ne samo jedila, perilo in d'nar,

Praška z imenom „Zacherlin“,
Ki nam zagotavlja uši pogin!
Potem bomo z Rusi s vsemi močmi
Še vnovič borili — a ne z ušmi.

Predstoječe kitice je zložil v nemškem besedilu topničar Ludwig Witzelsberger od c. in kr. trdnjavskega topničarskega polka št. 1. kompanija, vojna pošta št. 186. Podpisani so še njegovi tovariši Arnečič Anton (od Sr. Barbare v Halozah), Julius Rada, Čuk Jakob, Bartl Joban in Kovacs Sandor.

Kmetovalci pozor! Največje važnosti pri popisovanju zrnja in moke je to, da nobeden ničesar ne zamolči! Kdor bi kaj zamolčal, zapade težkim kaznim in vrhutega mu vzamejo še tudi vse zavolčane zaloge.

Gospodarske.

Klasifikacija konj 1915.

Namestništvo je s poročilom z dne 18. januarja 1915, št. 7/1/5 Mob., poslalo obširne predloge na ministerstvo za deželno brambo zaradi izjemne oprostivte gotovih konj od privedenja pred klafifikacijsko komisijo 1915. Imenovano ministerstvo je naznanilo sporazumno s ces. in kr. vojnim ministerstvom z ozirom na to poročilo namestništvu z odlokom z dne 9. februarja 1915, Dep. XVII. št. 2569, sledeče: 1915, Dep. XVII. št. 2569, sledeče:

Z ozirom na nujne in važne vojaške interese se ne more privoliti, da bi se oprostili od privedenja pred klafifikacijsko komisijo za konje konji onih podjetij oziroma konjskih posestnikov, ki imajo oskrbovati dobave za vojaško upravo, za državna in javna podjetja ali so sklenili z erarjem dobavne zaveze glede taborov za begunce in ujetnike.

C. in kr. vojno ministerstvo se bo pa, kolikor dopuščajo vojaške razmere, oziralo na navedena podjetja (konjske posestnike) kakor tudi na narodno gospodarske razmere (zlasti tudi na koristi poljedelstva), kadar bi bilo potreba vpoklicati konje, ki so v razvidnostem listu.

Stranke bi pa morale tozadevno, ako bi se jim izročili za njihove konje razvidnostni listi, vložiti prošnje naravnost na c. in kr. vojno ministerstvo s prilogami, ki brezdvomo dokažejo, da je potrebno, da se njihovi konji oprostijo izročitve.

Tudi bi morali izrecno navesti številke razvidnostnih listov. Pri konjski klafifikaciji, ki jo je pričakovati, se med drugim, tudi ne bodo obdelile z razvidnostnimi listki „posebno dobre in take kobile, ki so pripoznane kot sposobne za plemo.“

Po tem se mora imenovani dokaz doprinesiti na ta način, da predložijo konjski posestniki,